

Posudek vedoucí diplomové práce

Diplomant: Filip Žižka

Téma diplomové práce: Specifika využití svěřeneckého fondu v obchodních vztazích

Rozsah práce: 60 stran vlastního textu

Datum odevzdání diplomové práce: 11. listopadu 2019

Aktuálnost tématu a jeho náročnost

Diplomant zvolil pro svou diplomovou práci diskutovanou a tudíž i aktuální problematiku svěřeneckého fondu, resp. jeho využití v obchodních vztazích. Jde o interdisciplinární téma, které má dimenzi občanskoprávní, obchodněprávní, finančněprávní a zasahuje i do dalších oborů – zejména pak insolvenčního práva. Má též zajímavé historické souvislosti a nabízí i posouzení v širším rámci různých právních systémů. Proto považuji volbu tématu za vhodnou pro zpracování v rámci diplomové práce.

Téma lze označit za náročné, a to nejen proto, že vyžaduje znalost tuzemského soukromého práva a doktríny, ale také pro nezbytnost znalostí zahraniční právní teorie, úpravy i judikatury a v neposlední řadě klade nároky i na tzv. aplikační myšlení.

Struktura práce, její cíle práce a metody

Práce má přehlednou strukturu. Po historickém úvodu naznačujícím kořeny svěřenského fondu od římského práva po svěřenství v českých zemích, následuje druhá část zaměřená na základní znaky svěřenského fondu dovozené z platné české právní úpravy a její zahraniční inspirační zdroje. Těžiště diplomové práce spočívá v její třetí a zejména pak čtvrté části, které pojednávají nejprve obecněji o svěřenských fondech a následně o jednotlivých možnostech jejich využití v obchodních transakcích, a to zejména na kapitálových trzích. Práce je zakončena stručným jednostránkovým závěrem, v němž jsou shrnuty hlavní myšlenky, k nimž autor dospěl při zpracování tématu.

Zvolená struktura v zásadě odpovídá cíli práce, jímž je prozkoumání možností, které svěřenské fondy nabízejí ve sféře obchodu (s. 1). Druhý, podstatně ambicióznější cíl, a to zvednout zájem bank a jiných institucí kapitálového trhu o využití svěřenských fondů jako prostředků pro jejich finanční transakce může být eventuálně předmětem další výzkumné činnosti autora.

Autor se nevyjadřuje k použité metodologii. Z textu lze nicméně dovodit, že využívá metodu deskriptivní, která dominuje zejména v prvních částech diplomové práce. Použita je i metoda historická. Dále využívá autor dílčím způsobem i metodu indukce, dedukce, analýzy a syntézy. Tyto metody odpovídají cíli práce.

Samostatnost při zpracování tématu

Diplomant zpracoval své téma samostatně a korektním způsobem využil i odbornou

literaturu.

Obsahová stránka práce

Z posuzovaného textu je zřejmá motivace autora. Zpracování diplomové úkolu vyžadovalo vytvoření širšího základu čerpajícího zejména ze zahraniční právní doktríny, úpravy i judikatury a současně i prostudování českých právních předpisů i odborných textů. Bylo též náročné na utřídění a promyšlení praktického využití dosud u nás málo zaběhlých právních institutů.

Zvolená problematika nabízela přistupovat k ní v širších historických a systémových souvislostech, což přehledně, srozumitelně a čtivě Filip učinil. Text první kapitoly je tudíž čtenářsky zajímavý, ale (i z povahy) věci převážně deskriptivní. Obdobné platí o druhé kapitole, která přehledně a ze znalostí zahraničních souvztažností pojednává obecněji o svěřenském fondu. Tyto pasáže doplňují odkazy na zajímavé judikáty či odborné texty (např. pozn. 49) a místy, i když spíše jen zřídka, i kritické názory autora (s. 19). Zajímavé i z pohledu českého práva je pojednání o německém Treuhandu (s. 13 a násl.). Na s. 17/18 diplomant správně poukazuje na skutečnost, že úprava svěřenského fondu zcela „neladí“ s vymezením obchodního závodu.

Nejobtížnější z hlediska autorského a náročnější z hlediska čtenářského je čtvrtá kapitola pojednávající o využití svěřenského fondu v konkrétních transakcích. Oceňuji, že se Filip pustil do velmi komplikované problematiky, která, jak sám uvádí na s. 40, není dostatečně zpracována ani v zahraniční právní vědě. Zajímavý je údaj o disparitě mezi 90% obchodním využitím svěřenského fondu a tematickým zaměřením zahraniční výuky. Ocenění zaslouží i autorův záměr nastínit funkci jednotlivých způsobů využití svěřenského fondu, které je důležité pro pochopení jejich právní podstaty. Z tohoto záměru, ale i z obtížnosti tématu, plyne, že 4. kapitola má spíše funkční, ekonomizující a méně již analyticko právní zaměření. Je ale na místě dodat, že autor pojednává, i když jen dílčím způsobem, o uplatnění posuzovaných zahraničních „uspořádání“ v českém právním prostředí.

Z dílčích připomínek, diskusních poznámek a námětů lze uvést například tyto: na s. 18 se text odvolává na ustanovení § 146 OZ. Toto ustanovení ale vymezuje veřejnou prospěšnost právnické osoby, nikoli entity bez právní subjektivity. Na s. 32 v souvislosti s daňovým režimem svěřenského fondu se odkazuje na závěry jiné diplomové práce, citován je ale jen její relativně vágní závěr naznačující spíše nevýhodnost využití svěřenského fondu pro daňové plánování. I když není toto téma předmětem posuzované diplomové práce, výstup z jiného zdroje měl být, i když stručně, přesto konkretizován. Na s. 34 se hovoří jen velmi obecně a bez širší argumentace o flexibilitě uspořádání svěřenského fondu. V této souvislosti se lze tudíž ptát na konkrétní projevy jeho „jemného strukturování.“ Poslední pasáž 3. kapitoly nazvaná „Porovnání svěřenského fondu s obchodní korporací je zaměřena na funkční hodnocení a důvody vložení majetku do obchodní korporace či svěřenského fondu. Funkční analýza staví na znalostech zahraniční civilistiky a komercialistiky a je zajímavá. Právní rozdíly v postavení zakladatelů ale nejsou důkladněji analyzovány. Na s. 19 poukazuje autor na absenci úpravy o využívání svěřenského fondu k provozování obchodního závodu. Mohl by tudíž upřesnit, v čemž konkrétně spatřuje mezeru, resp. co by mělo být pro tento účel upraveno. Zajímavá je též otázka nastolená na s. 19/20 v souvislosti s vložním obchodního závodu do svěřenského fondu (problém přímého provozování závodu či jeho svěření třetí osobě). Autor by se tedy mohl při obhajobě konkrétněji vyjádřit m. j. i k jejímu právnímu řešení.

Použitá literatura

Seznam použitých odborných zdrojů obsahuje reprezentativní prameny české a zejména zahraniční odborné literatury i relevantní zahraniční judikaturu. Na použitý pramen je odkazováno korektně, v souladu s citačními pravidly a gramaticky přesně.

Formální a terminologická stránka práce

Po formální stránce má práce dobrou úroveň. V textu jsou ale drobná gramatická pochybení (např. s. 13). Autor měl po terminologické stránce ztíženou pozici tím, že pojednává o institutu vzniknuvším v cizím právním prostředí, pro nějž (jeho složky a souvislosti) nejsou dosud v českém právním prostředí ustáleny v plném rozsahu terminologické ekvivalenty. Některé odborné výrazy proto musel diplomant ve své práci vytvořit. Většinou pracuje s anglickými označením institutu, což mu nelze vytýkat.

Z dílčích připomínek terminologické povahy lze upozornit např. na spojení „vlastník zajištění“ (s. 13). Neprávnicky působí např. výraz „dát v risk“ (s. 37). Zřejmě převzatý je i výraz „držitelé seniorních nároků v obchodní korporaci“ (s. 37), jinde se pracuje s termínem „obecných věřitelů“ (s. 41). O „juniorních“ a „seniorních“ věřitelích se pak pojednává až na s. 52 v souvislosti se subordinací.

Závěrečné hodnocení práce:

Diplomovou práci považuji za zajímavou, splňující požadavky na tento typ odborného textu. Vzhledem ke značné obtížnosti tématu doporučuji hodnocení „velmi dobře“ až „výborně“, a to v závislosti na vystoupení diplomanta při obhajobě.

Praha, 17. prosince 2019

prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.
vedoucí diplomové práce